

Veel interesse voor multiresistente tuberculose en 'whole genome sequencing'

Twee door het Tuberculose Referentie Laboratorium georganiseerde sessies op het Union-congres, over behandeling van multiresistente (MDR) tuberculose en over 'whole genome sequencing' (WGS), trokken zeer veel belangstellenden.

De sessie over behandeling van MDR-tuberculose had als thema de toepassing van individuele, dan wel gestandaardiseerde behandeling. Resistentie tegen het nieuwe middel bedaquiline begint zich al te ontwikkelen. Ernesto Jaramillo van de WHO lichtte de recente veranderingen in de WHO-richtlijnen toe. Daarop volgde een voordracht over het Bangladesh-regime en de wetenschappelijke basis hiervoor. Christoph Lange uit Duitsland

sprak over de onderschatting van het toenemende resistentieprobleem bij tuberculose en de noodzaak van geïndividualiseerde behandeling aan de hand van resistentiebepalingen. Martin Boeree ten slotte lichtte de nieuwe middelen toe die op dit moment getest worden en ook de toepassing van een hogere dosering rifampicine.

In de levendige discussie bleek dat zelfs belangrijke vertegenwoordigers van de WHO en de Union nog geen duidelijke uitspraken doen over het toepassen van gestandaardiseerde, dan wel geïndividualiseerde behandeling. Zij blijven uitgaan van situaties waarin resistentiebepalingen beschikbaar zijn, wat niet goed aansluit bij de alledaagse praktijk in hoog-prevalente gebieden. Indrukwekkend was de afsluitende uitspraak van de WHO-vertegenwoordiger:

'Wat zou u doen als u een patiënt voor u heeft en bedaquiline kan toepassen om het leven van de patiënt te redden, zonder dat u het resistentieprofiel kent? Telt dan het publieke belang of het leven van de patiënt?'

Moleculaire analyse

Bij de tweede sessie over de invoering van 'whole genome sequencing' (WGS) lichtte Daniella Cirillo van het San Raffaela ziekenhuis in Milaan de recente Oxford-studie toe. Daarin is aan de hand van meer dan tienduizend genomen van *Mycobacterium tuberculosis* bewezen dat de moleculaire analyse voor het bepalen van gevoeligheid in feite voldoende is.

Leen Rigouts van het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen verhaalde over de samenhang van resistentiemutaties en behandeluitkomsten bij MDR-tuberculose. Mathias Merker van het tbc-referentielaboratorium in Borstel, Duitsland liet een uitgebreide vergelijking zien van moleculaire en fenotypische analyses van resistentie bij MDR-tuberculose. Ben Marais liet zien hoe toepassing van WGS in Australië helpt om zowel de transmissie te onderzoeken als de therapie te begeleiden. Ten slotte hield Rana Jajou van het RIVM een voordracht over de zeer hoge negatieve voorspellende waarde van WGS om de gevoeligheid tegen antibiotica te voorspellen.

De zaal (voor 150 personen) liep zo vol dat deelnemers moesten blijven staan of gewoon maar op de grond gingen zitten.

(Foto: Dick van Soolingen)

UNION-PRESENTATIES

'Individualised versus standardised second-line treatment for multi-drug resistant tuberculosis'

'Prevention of phenotypic resistance testing of *Mycobacterium tuberculosis* isolates by Whole Genome Sequencing'

CO-AUTEUR

Richard Anthony, Tuberculose Referentie Laboratorium, RIVM, Bilthoven